

Є.І. Гнатюк, студентка,

С.В. Бреус, к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В сучасному світі, в умовах глобалізації, в тому числі освітнього простору, переходу до сьомого технологічного укладу постійно зростають вимоги на ринку праці до випускників вищих навчальних закладів, що, в свою чергу, актуалізує питання необхідності модернізації вищої освіти. У цьому контексті необхідність підвищення професійного рівня, формування освіти, яка відповідає потребам сучасної економіки та соціокультурному розвитку суспільства стає необхідною передумовою застосування компетентісного підходу у процесі підготовки фахівців.

Компетентісний підхід в сфері освіти активно почав використовуватись країнами Європи та США на початку 80-х років 20 століття. Проте в сучасній літературі відсутнє єдине визначення поняття «компетентісний підхід». Так, зокрема, Пометун О.І. під «компетентісним підходом» пропонує розуміти спрямованість освітнього процесу на формування базових і предметних компетентностей особистості. Бібік Н.М. при визначенні компетентісного підходу робить акцент на результаті освіти в діяльнісному вимірі і розглядає цей результат з погляду затребуваності в

суспільстві, забезпечення спроможності випускника вищої школи відповідати новим запитам ринку, мати відповідний потенціал для практичного розв'язання життєвих проблем, пошуку свого «Я» в професії та соціальній структурі [1].

В цілому, можна зазначити, що використання компетентісного підходу сприятиме підвищенню рівня підготовки фахівців, одним з елементів якого є формування всебічно розвинутої особистості.

В контексті вищої освіти особливості компетентнісного підходу у процесі підготовки фахівців полягають у:

- сприянні становленню у студентів активної життєвої та професійної позиції;
- набутті та розвитку у студентів набору ключових, загальногалузевих та предметних компетенцій, які визначають його успішну адаптацію в суспільстві;
- формуванні у студентів таких якостей як ініціативність, співпраця, здатність до роботи в колективі, комунікативні здібності, вміння вчитися, оцінювати, логічно мислити, відбирати і використовувати відомості;
- формуванні у студентів здатності застосовувати знання та вміння в реальній життєвій ситуації та вирішувати проблеми різної складності на основі наявних знань та досвіду;
- розвитку інтерактивних технологій в навчальному процесі, підвищенні інноваційної культури педагогічних кадрів [2, 3, 4].

Доцільність компетентнісного підходу полягає у можливості зберігати гнучкість при побудові навчального плану. Цей підхід вимагає зміни способів та методів навчання, методів забезпечення відповідної якості освіти. Зміни у підходах до навчання полягають в акцентуванні уваги на результатах навчання, зміні ролі викладача в навчальному процесі, змінах в організації навчання, зміні інтенсивності навчальних програм.

Застосування компетентнісного підходу у процесі підготовки фахівців в системі вищої освіти дозволить сформувати у випускника ВНЗ такі базові компетенції:

- орієнтація на професійне і соціальне самовизначення і самореалізацію;
- прийняття активної життєвої і професійної позиції;
- засвоєння основних професійних навичок та вмінь;
- формування професійних якостей, які відповідають нормам моралі;
- досягнення сучасного загальнокультурного рівня.

Яскравим прикладом використання компетентісного підходу в процесі підготовки фахівців є Київський національний університет технологій та дизайну, який забезпечує умови для творчого та професійного розвитку студентів. В університеті проводяться засідання круглого столу, функціонують наукові гуртки, проводяться тематичні конференції, тренінги, які дають можливість студентам виконувати науково-дослідницькі та експериментальні роботи, отримувати нові знання та використовувати їх на практиці, а також пізнавати себе та розвивати свої здібності. Окрім цього, студенти розробляють проекти, пишуть курсові роботи, розробляють бізнес-плани та проводять науково дослідні роботи за обраними темами у співпраці зі своїми науковими керівниками та викладачами, що сприяє формуванню у студентів таких якостей як ініціативність, співпраця, вміння логічно мислити та аналізувати різноманітні ситуації.

Враховуючи зазначене, можна констатувати, що на сучасному етапі розвитку суспільства впровадження компетентісного підходу в систему вищої освіти стало вимогою часу. Загальною ідеєю компетентісного підходу є освіта, яка направлена не лише на засвоєння комплексної системи знань, а й формуванні професійних навичок та вмінь, які людина успішно зможе використовувати в житті для реалізації свого потенціалу.

Список використаної літератури

1. Компетентісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики/ Під загальною ред. О.В.Овчарук. – К.: «К.І.С», 2004, С. 3-21.

2. Петрович С.Д. Використання інформаційно-освітнього порталу кафедри в професійно-освітній підготовці педагога [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ito.vspu.net/SAIT/inst_kaf/kafedru/matem_fizuka_tex_osv/www/Naukova_robota/data/inf_osvitu_10_lust_2011/petrovuch.htm.

3. Савченко О. П. Компетентнісний підхід у сучасній вищій школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_vypuski_n3_2010_st_16/.

4. Трохимець О.І. Розвиток вищої освіти України в умовах глобалізації // Держава та регіони. – 2009. - №1. – С.211-218.